

Załącznik do zarządzenia nr OPS.021.05.219

Z dnia 11.02.2019

REGULAMIN REKRUTACJI

do projektu pn. „Nowe możliwości – aktywizacja osób z gminy Dwikozy” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (RPOWŚ 2014-2020), Priorytet IX „Włączenie społeczne i walka z ubóstwem” w ramach: Działania 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie. Projekt realizowany jest w partnerstwie.

§1

DEFINICJE

- **Użyte w niniejszym Regulaminie pojęcia oznaczają:**
- **Projekt** - projekt pn. „Nowe możliwości – aktywizacja osób z gminy Dwikozy” oznacza projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (RPOWŚ 2014-2020), Priorytet IX „Włączenie społeczne i walka z ubóstwem” w ramach: Działania 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie.
- **Beneficjent** – Gmina Dwikozy / Ośrodek Pomocy Społecznej w Dwikozach
- **Partner projektu**- Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu, ul. Pl. Józefa Poniatowskiego 2
- **Biuro Projektu** - siedziba Ośrodka Pomocy Społecznej w Dwikozach - czynne od pon. do pt. w godzinach 07:00-15:00
- **Kandydat / kandydatka** - osoba ubiegająca się o zakwalifikowanie do udziału w Projekcie na podstawie zasad ujętych w niniejszym regulaminie.
- **Uczestnik / uczestniczka projektu (Beneficjent ostateczny)** - osoba zakwalifikowana do udziału w projekcie.
- **Osoby bierne zawodowo** - osoby, które w danej chwili nie tworzą zasobów siły roboczej (tzn. nie pracują i nie są bezrobotne) osoby będą na urlopie wychowawczym (rozumianym jako nieobecność w pracy, spowodowana opieką na dzieckiem w okresie , który nie mieści się w ramach urlopu macierzyńskiego lub urlopu rodzicielskiego) są uznawane za bierne zawodowo, chyba że są zarejestrowane jako bezrobotne (wówczas Status bezrobotnego ma pierwszeństwo zgodnie z definicją zamieszczoną w „Wytucznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020” - obowiązuje od dnia 8.01.2018r.
- **Osoby bezrobotne** - osoby pozostające bez pracy, gotowe do podjęcia pracy i aktywnie poszukujące zatrudnienia. Niezależnie od spełnienia powyższych przesłanek, zarejestrowani bezrobotni są zaliczani do osób bezrobotnych. Osobami bezrobotnymi są zarówno osoby bezrobotne w rozumieniu Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, jak i osoby zarejestrowane jako bezrobotne. Definicja nie uwzględnia studentów studiów stacjonarnych, nawet jeśli spełniają powyższe kryteria. Osoby kwalifikujące się do urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego, które są bezrobotne w rozumieniu

Projekt „Nowe możliwości – aktywizacja osób z gminy Dwikozy” realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dwikozach Współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Oś priorytetowa IX. Włączenie społeczne i walka z ubóstwem Działanie 9.1. Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie

niniejszej definicji (nie pobierają świadczeń z tytułu urlopu), są również osobami bezrobotnymi - zgodnie z definicją zamieszczoną w „Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020” – obowiązuje od dnia 08.01.2018r.

- **Osoby z niepełnosprawnościami**- oznacza osoby z niepełnosprawnością w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014- 2020 lub uczniowie/dzieci z niepełnosprawnościami w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014- 2020– zgodnie z definicją zamieszczoną w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 - obowiązuje od 08.01.2018r.
- **Koordynatorze projektu** – wyznaczony pracownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Dwikozach.
  - **Kontrakt socjalny** – kontrakt socjalny w rozumieniu art. 6 pkt 6 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 poz. 1508 z późn. zm.)– zgodnie z definicją zamieszczoną w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 - obowiązuje od 8.01.2018r.
  - **Uczestniku** - należy przez to zrozumieć osobę korzystającą z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dwikozach w ramach reintegracji społecznej i zawodowej.
  - **Osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej** - osoby, które korzystają ze świadczeń z pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. 2018 poz. 1508 z późn. zm.).
  - **Osoby kwalifikujące się do objęcia wsparciem z pomocy społecznej** - osoby, które spełniają co najmniej jedną z przesłanek określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. z powodu:
    - ubóstwa;
    - sieroctwa;
    - bezdomności;
    - bezrobocia;
    - niepełnosprawności;
    - długotrwałej lub ciężkiej choroby;
    - przemocy w rodzinie;
    - potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;

- *potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;*
- *bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;*
- *trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;*
- *trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;*
- *alkoholizmu lub narkomanii;*
- *zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;*
- *klęski żywiołowej lub ekologicznej.*
- **Staż** – *nabywanie umiejętności praktycznych istotnych dla wykonywania pracy o określonej specyfice bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą, mające za zadanie przygotować osobę wychodzącą, powracającą na rynek pracy, planującą zmianę miejsca zatrudnienia lub podnoszącą swoje kwalifikacje do podjęcia, zmiany lub poprawy warunków zatrudnienia;*
- **Stypendium stażowe** - *stypendium przysługujące stażystom w okresie odbywania stażu*
- **Personel Projektu** - *zespół składający się z: kierownika OPS Dwikozy, koordynatora projektu i głównej księgowej*
- **Komisja rekrutacyjna** - *zespół składający się z: koordynatora projektu, pracowników socjalnych - będą odpowiedzialni za dokonanie wyboru uczestników i uczestniczek do projektu.*

§ 2 POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Niniejszy regulamin określa zasady naboru uczestników i uczestniczek do projektu.

2. Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i jest realizowany na podstawie Wniosku o dofinansowanie projektu pn. „Nowe możliwości – aktywizacja osób z gminy Dwikozy”. Nr projektu RPSW.09.01.00-26-0017/18

3. Projekt realizowany jest w okresie od dnia 01.01.2019r. do dnia 31.12.2020r.

2. Projekt realizowany jest na terenie gminy Dwikozy.

3. Celem głównym projektu jest zwiększenie aktywności społeczno- zawodowej oraz szans na zatrudnienie 16 osób (12K 4M) zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez wsparcie w ramach działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Dwikozach w okresie od 01.01.2019r. do 31.12.2020r.

Projekt „Nowe możliwości – aktywizacja osób z gminy Dwikozy” realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dwikozach Współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Oś priorytetowa IX. Włączenie społeczne i walka z ubóstwem Działanie 9.1. Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie

4. Wsparcie otrzyma 12 kobiet, 4 mężczyzn, biernych zawodowo i / lub bezrobotnych, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym z powodu spełnienia przesłanki z art. 7 ustawy o pomocy społecznej, kwalifikujących się do objęcia wsparciem z pomocy społecznej nie mających możliwości skorzystania ze wszystkich instrumentów wsparcia oferowanych przez PUP , lub te możliwości są ograniczone.

5. W projekcie zaplanowano kompleksowe wsparcie w ramach działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Dwikozach dla każdego uczestnika. Pracownicy socjalni będą zaangażowani w pracę z uczestnikami projektu w wymiarze min. 10 godzin miesięcznie.

6. W ramach projektu przewidujemy formy wsparcia :

- zajęcia z psychologiem indywidualne w wymiarze 10 godzin na uczestnika w okresie marzec 2019 – grudzień 2019

- zajęcia grupowe z psychologiem w wymiarze 30 godzin /grupa w okresie marzec 2019 – grudzień 2019

- doradztwo prawno – socjalne indywidualne w ilości 6 godzin na uczestnika w okresie marzec 2019 – grudzień 2019

- zajęcia warsztatowe z zagadnień prawno- socjalnych w ilości 24 godzin / grupa w okresie marzec 2019 – grudzień 2019

- zajęcia indywidualne i (5 godzin na uczestnika) i grupowe (30 godzin /grupa) z doradcą zawodowym w okresie maj 2019 – grudzień 2019

- szkolenia zawodowe w zakresie : opiekunka środowiskowa, operator wózków jezdniowych, profesjonalna pomoc kuchenna

- Staże zawodowe dla 13 osób w okresie styczeń 2020 - listopad 2020 zgodnie z preferencjami uczestnika

- opieka pośrednika zawodowego po odbytych stażach

Wsparcie w ramach projektu jest bezpłatne.

Ponadto każdy uczestnik biorący udział w szkoleniach zawodowych , oraz stażu otrzyma :

-stypendium szkoleniowe ,

- zwrot kosztów dojazdu na szkoleni,

- stypendium stażowe,

Zwrot kosztów na staże

§ 3 WARUNKI UCZESTNICTWA W PROJEKCIE

1. W procesie rekrutacji uwzględnia się aplikacje kandydatów, którzy spełniają następujące kryteria dotyczące grupy docelowej:

KRYTERIA DOSTĘPU

- przynależność do grupy osób zagrożonych ubóstwem i / lub wykluczeniem społecznym
- miejsce zamieszkania – gmina Dwikozy (Oświadczenie uczestniczki/a)
- korzystanie ze wsparcia pomocy społecznej (oświadczenie uczestniczki/a)
- przynależność do grupy określonej w punkcie 4 postanowień ogólnych regulaminu

KRYTERIA POMOCNICZE (na podstawie dokumentacji rekrutacyjnej):

- ryzyko nieukończenia realizowanego wsparcia (ocena: duże-0pkt, średnie-3pkt, małe-5pkt);
- poziom wiedzy z zakresu uwarunkowań na rynku pracy (ocena: niski-5pkt, średni-3pkt, wysoki-1pkt);
- brak doświadczenia zawodowego i stażu pracy(ocena: brak-5pkt, do 1 roku-3pkt, powyżej 1 roku-1pkt);
- poziom wykształcenia (wyższe-0pkt, średnie-2pkt, zawodowe-3pkt, poniżej 5pkt);
- dochód na osobę w rodzinie(powyżej 792zł lub 1051,50zł w przypadku os. samotnej - 2pkt, do 792zł lub 1051,50zł - 3pkt, poniżej 701zł lub 528zł-5 pkt),
- korzystanie z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa, podprogram 2018 (nie korzysta-0pkt, korzysta – 1pkt.)

2. A ponadto złożą:

- a) ankietę rekrutacyjną uczestnictwa w projekcie – zał. Nr 1
- b) ankietę badającą potrzeby uczestników/ek w związku z udziałem w projekcie – zał. Nr 2
- c) ankietę badającą poziom motywacji, predyspozycji i potrzebę udziału w projekcie – zał. Nr 3
- d) oświadczenie uczestnika projektu – zał. Nr 4
- e) deklarację uczestnictwa w projekcie – zał. Nr 5

3. W przypadku problemu z rekrutacją nastąpi jej zintensyfikowanie oraz zostanie powtórzony proces rekrutacji.

- W przypadku większej liczby chętnych niż zakładana spełniających kryteria rekrutacji, stworzona będzie lista rezerwowa wykorzystana w przypadku rezygnacji uczestnika z listy podstawowej

- W przypadku braku kobiety niepełnosprawnej, który spełnia wymagania grupy docelowej przewiduje się wystąpienie do Instytucji Pośredniczącej o zmianę wskaźnika kluczowego.

§ 4 ZASADY REKRUTACJI

1. Rekrutacja uczestników i uczestniczek do projektu zostanie przeprowadzona zgodnie z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn.
  2. Rekrutacja prowadzona jest równoległe z akcją promocyjną obejmującą m.in, spotkania informacyjne, ogłoszenia na tablicach ogłoszeń w budynkach użyteczności publicznej.
  3. Rekrutacja prowadzona będzie przez Realizatora Projektu w Biurze Projektu w lutym 2019 r. W razie niezrekrutowania odpowiedniej liczny osób dodatkowa rekrutacja została zaplanowana na marzec 2019r.
  4. Rekrutacja prowadzona będzie z zachowaniem równości płci i niedyskryminacji w tym dostępności osób z niepełnosprawnościami - przewiduje się spotkania w miejscu zamieszkania uczestników w celu przekazania informacji o projekcie i wypełnienia niezbędnych dokumentów rekrutacyjnych.
  5. Udział w projekcie mogą wziąć mężczyźni i kobiety w tym osoby niepełnosprawne – jedynym warunkiem zakwalifikowania do projektu jest spełnienie wymogów grupy docelowej o której mowa w § 2 pkt 4 niniejszego regulaminu.
  6. Nabór uczestników/uczestniczek do projektu prowadzi personel projektu - o którym mowa w § 1 niniejszego regulaminu w Biurze Projektu. Wyboru uczestników dokona Komisja rekrutacyjna - o którym mowa w § 1 niniejszego regulaminu.
  7. Kandydaci, przed złożeniem dokumentów, mają obowiązek zapoznać się z całością tekstu niniejszego regulaminu.
  8. Dokumenty o których mowa w § 3 pkt. 1 niniejszego regulaminu będą uzupełniane w dzień przeprowadzenia rekrutacji i zostaną opatrzone datą i podpisem kandydata.
  9. Złożone dokumenty zgłoszeniowe będą weryfikowane pod względem formalnym, a kandydaci będą niezwłocznie informowani o ewentualnej konieczności poprawienia lub uzupełnienia dokumentów.
  10. Za moment dokonania zgłoszenia przyjmuje się chwilę, w której złożone zostały wszystkie wymagane dokumenty poprawne formalnie.
- Wyboru uczestników Projektu, na podstawie analizy dokumentów zgłoszeniowych dokonuje Komisja rekrutacyjna.
11. Osoby zakwalifikowane do projektu zostaną o tym fakcie poinformowane osobiście, drogą elektroniczną lub telefonicznie i zostaną wpisane na listę podstawową.
  12. Osoby nie zakwalifikowane do projektu zostaną o tym fakcie poinformowane osobiście, drogą elektroniczną lub telefonicznie i zostaną wpisane na listę rezerwową.

13. W przypadku rezygnacji z uczestnictwa w projekcie beneficjent zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić Biuro Projektu. Jeżeli rezygnacja nastąpiła z nieuzasadnionych przyczyn - beneficjent zobowiązany jest do zwrotu kosztów poniesionych w związku z jego dotychczasowym uczestnictwem w projekcie.

14. W przypadku rezygnacji z uczestnictwa w projekcie w pierwszej kolejności kwalifikowane będą osoby z listy rezerwowej, które pozwolą na realizację wskaźników dot. grupy docelowej określonych we wniosku o dofinansowanie projektu, o którym mowa w § 3 pkt 3 niniejszego regulaminu.

15. Dokumenty złożone przez potencjalnych Uczestników projektu nie podlegają zwrotowi.

§ 5 POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Regulamin wchodzi w życie z dniem 04.02.2019 roku i obowiązuje na czas trwania projektu.

1. *Regulamin jest dostępny w Biurze projektu.*

2. *Realizator projektu zastrzega sobie prawo zmiany niniejszego regulaminu, o czym niezwłocznie poinformuje zainteresowanych.*

3. *Załącznikiem do w/w regulaminu jest słowniczek pojęć, z którym należy się zapoznać przy wypełnianiu ankiety rekrutacyjnej oraz dokumenty rekrutacyjne (5 załączników).*

Kierownik OPS w Dwikozach

Słowniczek pojęć – załącznik do regulaminu rekrutacji:

Wykształcenie niższe niż podstawowe

Osoba, która nie posiada wykształcenia podstawowego (poziom ISCED 1)

Osobę tę wykazujemy w zależności od tego, czy ukończyła zwyczajowo przyjęty wiek na zakończenie edukacji na poziomie wykształcenia podstawowego (poziom ISCED 1):

- osoba, która posiada wiek poniżej zwyczajowo przyjętego wieku na zakończenie edukacji na poziomie podstawowym (poziom ISCED 1),*

powinna być przypisana do poziomu wykształcenia podstawowego (poziom ISCED 1);

- osoba, która posiada wiek powyżej zwyczajowo przyjętego wieku na zakończenie edukacji na poziomie wykształcenia podstawowego*

(poziom ISCED 1) powinna być przypisana do poziomu wykształcenia niższego niż podstawowe (poziom ISCED 0).

Wykształcenie podstawowe

Wykształcenie podstawowe (ISCED 1) –ma na celu przekazywanie uczniom podstawowych umiejętności w zakresie czytania, pisania i matematyki (tj. umiejętności czytania i pisania oraz liczenia) oraz wyrobienie solidnej podstawy do uczenia się i rozumienia

kluczowych obszarów wiedzy, rozwoju osobistego i społecznego, jak również przygotowania

się do kształcenia średniego I stopnia. Dotyczy nauki na poziomie podstawowym, bez specjalizacji lub ze specjalizacją w niewielkim stopniu. Jedynym warunkiem przyjęcia na ten poziom kształcenia jest z reguły wiek. Zwyczajowo i zgodnie z prawem, osoby przystępujące do nauki na tym poziomie nie mogą mieć mniej niż 6 i nie więcej niż 7 lat (poziom ISCED 1)

Wykształcenie gimnazjalne

Wykształcenie gimnazjalne (ISCED 2) –służy rozwojowi umiejętności nabytych na poziomie wykształcenia podstawowego. Celem edukacyjnym w tym zakresie jest stworzenie fundamentów do rozwoju uczenia się przez całe życie, które systemy edukacji mogą rozszerzać o dalsze możliwości kształcenia. Programy nauczania na tym poziomie są zazwyczaj w większym stopniu ukierunkowane

na określone przedmioty, wprowadzając pojęcia teoretyczne do szerokiego zakresu zajęć tematycznych. Nauka na poziomie gimnazjum rozpoczyna się po 6 latach od rozpoczęcia nauki na poziomie podstawowym. Uczniowie przystępują do nauki na poziomie gimnazjum są zwykle pomiędzy 12 a 13 rokiem życia

***Wykształcenie ponadgimnazjalne (ISCED 3)** –ma na celu uzupełnienie wykształcenia średniego i przygotowanie do podjęcia studiów wyższych lub umożliwienie osobom uczącym się nabycia umiejętności istotnych dla podjęcia zatrudnienia. Uczniowie przystępują do nauki na tym poziomie zwykle pomiędzy 15 a 16 rokiem życia. Programy na poziomie ponadgimnazjalnym z reguły kończą się 12 lub 13 lat po rozpoczęciu nauki na poziomie podstawowym (lub mniej więcej w wieku 18 lat), przy czym najczęściej jest to okres 12 lat.*

***Wykształcenie policealne** Wykształcenie policealne (ISCED 4) ma na celu umożliwienie uczącym się zdobycia wiedzy, umiejętności i kompetencji na poziomie niższym od poziomu studiów wyższych. Programy na poziomie policealnym są opracowane tak, aby zapewnić osobom, które ukończyły naukę na poziomie ponadgimnazjalnym, zdobycie kwalifikacji niezbędnych do kontynuowania nauki na studiach wyższych lub do podjęcia pracy, jeżeli kwalifikacje nabyte przez nich na poziomie ponadgimnazjalnym tego nie umożliwiają. Biorąc pod uwagę kompleksowość treści, programy na poziomie policealnym nie mogą być uznawane za programy kształcenia wyższego, chociaż zdecydowanie odnoszą się do nauczania na poziomie policealnym. Ukończenie programu na poziomie ponadgimnazjalnym jest warunkiem przystąpienia do programów na poziomie policealnym. Programy nauczania na tym poziomie przygotowują do bezpośredniego wejścia na rynek pracy.*

Wykształcenie wyższe wykształcenie wyższe (poziom ISCED 5-8) zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Kształcenia: -studia krótkiego cyklu (ISCED 5) –są opracowane tak, aby zapewnić osobom uczącym się możliwość zdobycia profesjonalnej wiedzy, umiejętności i kompetencji. Opierają się one zwykle na praktycznej nauce, właściwej dla wykonywania danego zawodu i przygotowują studentów do wejścia na rynek pracy. Mogą jednak być też drogą do innych programów kształcenia wyższego. Programy kształcenia akademickiego poniżej poziomu studiów licencjackich lub równorzędne z nimi są także klasyfikowane jako poziom studiów krótkiego cyklu. Wymogiem przystąpienia do programów kształcenia na tym poziomie jest pomyślne ukończenie nauki na poziomie ponadgimnazjalnym lub policealnym z dostępem do kształcenia wyższego. Programy na poziomie studiów krótkiego cyklu charakteryzują się większą złożonością merytoryczną niż programy na poziomach ponadgimnazjalnym lub policealnym, ale trwają krócej i są zwykle w mniejszym stopniu zorientowane na naukę teoretyczną niż programy na poziomie studiów licencjackich (ISCED 6). -studia licencjackie lub ich odpowiedniki (ISCED 6) –mają na celu dostarczenie studentom wiedzy akademickiej na poziomie średnio zaawansowanym lub wiedzy zawodowej, umiejętności i kompetencji, prowadzących do uzyskania dyplomu pierwszego stopnia lub jego odpowiednika. Programy na tym poziomie opierają się zwykle na nauce teoretycznej, ale mogą też obejmować zajęcia praktyczne. Są inspirowane przez najnowsze badania lub doświadczenie zawodowe. Naukę w ramach tych programów oferują uniwersytety i inne równorzędne z nimi uczelnie wyższe. Wymogiem przystąpienia do programów na tym poziomie jest zazwyczaj pomyślne ukończenie nauki na poziomie ponadgimnazjalnym lub policealnym z dostępem do kształcenia wyższego. Przystąpienie do tych programów może zależeć od wyboru przedmiotów lub od stopni uzyskanych z programów na poziomie ponadgimnazjalnym i/lub poziomie policealnym.-studia magisterskie lub ich odpowiedniki (ISCED 7) –mają na celu dostarczenie studentom wiedzy akademickiej na poziomie zaawansowanym oraz/lub wiedzy zawodowej, umiejętności i kompetencji, prowadzących do uzyskania dyplomu drugiego stopnia lub jego odpowiednika. Znaczną część programów na tym poziomie mogą stanowić prace badawcze, co jednak nie prowadzi jeszcze do przyznania stopnia doktora.-studia doktoranckie lub ich odpowiedniki (ISCED 8) –przede wszystkim prowadzą do uzyskania wysokiego stopnia naukowego. Programy na tym poziomie koncentrują się na zaawansowanych i twórczych pracach badawczych. Dostęp do tych programów zapewniają zwykle tylko instytucje szkolnictwa wyższego, które prowadzą badania naukowe, np. uniwersytety. Osoby przystępujące do projektu należy wykazać tylko raz uwzględniając najwyższy ukończony poziom wykształcenia (ISCED)

Osoby bierne zawodowo

– osoby, które w danej chwili nie tworzą zasobów siły roboczej (tzn. nie pracują i nie są bezrobotne). Osoby będąc na urlopie wychowawczym (rozumianym jako nieobecność w pracy, spowodowana opieką nad dzieckiem w okresie, który nie mieści się w ramach urlopu macierzyńskiego lub urlopu rodzicielskiego), są uznawane za bierne zawodowo, chyba że są zarejestrowane już jako bezrobotne (wówczas status bezrobotnego ma pierwszeństwo).

Osoby bezrobotne

– osoby pozostające bez pracy, gotowe do podjęcia pracy i aktywnie poszukujące zatrudnienia. Niezależnie od spełnienia powyższych przesłanek, zarejestrowani bezrobotni są zaliczani do osób bezrobotnych. Osobami bezrobotnymi są zarówno osoby bezrobotne w rozumieniu Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, jak i osoby zarejestrowane jako bezrobotne. Definicja nie uwzględnia studentów studiów stacjonarnych, nawet jeśli spełniają powyższe kryteria. Osoby kwalifikujące się do urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego, które są bezrobotne w rozumieniu niniejszej definicji (nie pobierają świadczeń z tytułu urlopu), są również osobami bezrobotnymi.